

Spis treści

Wojciech Strzyżewski	
<i>Wstęp do tomu drugiego</i>	5
Tomasz Nodzyński	
<i>Dzieje polityczno-ustrojowe miasta w latach 1806–1914</i>	11
Miasto w epoce napoleońskiej 1806–1812	12
Stosunek do niemieckiej „wojny wyzwolenczej” 1813–1814	15
Reformy pruskie doby napoleońskiej i ich konsekwencje dla miasta	17
Życie polityczne miasta w okresie legitymizmu, Przedwiośnia i Wiosny Ludów w latach 1815–1849	19
Zmiany ustrojowe i polityczne po Wiośnie Ludów 1850–1862	26
W okresie „pruskiej” drogi do zjednoczenia Niemiec: władze i ludność miasta wobec powstania styczniowego w Królestwie Polskim, wojen z Danią, Austrią i Francją 1863/1864–1866–1870–1871	29
Życie polityczne w mieście po zjednoczeniu Niemiec 1866–1871–1914	33
Wolfgang J. Brylla	
<i>Życie religijne i społeczno-kulturalne</i>	43
Kościoły i związki wyznaniowe w latach 1806–1945	43
Parafia ewangelicka	43
Parafia katolicka	58
Gmina żydowska	67
Staroluteranie	71
Gmina chrześcijańsko-katolicka	74
Gmina katolicko-apostolska	77
Gmina baptystyczna	77
Gmina adwentystów	78
Gmina Wspólnoty Chrześcijańskiej	79
Gmina Chrześcijan	79
Gmina Wolnej Wspólnoty Religijnej	79
Gmina Wolnej Wspólnoty Ewangelickiej	79
Gmina Zjednoczenia Chrześcijańsko-Teozoficznego	80

Armia Zbawienia	80
Łoża masońska Erwin dla Światła i Prawdy	80
Łoże Niemieckiego Zakonu Dobrych Templariuszy	83
Sport w latach 1806–1914	84
Życie muzyczne w latach 1806–1914	88

Zbigniew Bujkiewicz

<i>Dzieje społeczno-gospodarcze Zielonej Góry w XIX i początkach XX wieku</i>	93
Rozwój przestrzenno-urbanistyczny Zielonej Góry	93
Obszar miasta	93
Rozplanowanie i rozwój zabudowy miasta	93
Historyczne centrum	96
Przedmieście Na Piasku oraz strefa pomiędzy ulicami Generała Władysława Sikorskiego i Jedności	97
Przedmieście Górne oraz strefa pomiędzy ulicami Jedności a Kupiecką/Gen. Jarosława Dąbrowskiego	98
Przedmieście Dolne oraz strefa pomiędzy ulicami Kupiecką/Gen. Jarosława Dąbrowskiego a Sulechowską	99
Przedmieście Sulechowskie oraz strefa pomiędzy ulicami Sulechowską a Wrocławską	100
Przedmieście Wrocławskie oraz strefa pomiędzy ulicami Wrocławską a Generała Władysława Sikorskiego	101
Spółceństwo Zielonej Góry	101
Gospodarka komunalna	108
Dochody miasta	108
Wydatki miasta	111
Zarząd ogólny	112
Zarząd policji	113
Szkolnictwo	113
Kultura	113
Opieka społeczna	114
Zdrowie i kultura fizyczna	115
Budownictwo ogólne i mieszkaniowe	116
Urządzenia publiczne	117
Oświetlenie i oczyszczanie miasta	117
Wodociągi	117
Kanalizacja	119
Straż pożarna	119
Rzeźnia	120
Założenia parkowe i ogrodowe	120
Cmentarze	121
Gazownia Miejska	121
Elektryfikacja miasta	122
Rozwój gospodarczy Zielonej Góry w XIX i początkach XX wieku	123
Sukiennictwo i przemysł tekstylny	123

Przemysł metalowy	134
Uprawa winorośli i przemysł alkoholowy	139
Piwowarstwo	150
Górnictwo węgla brunatnego i brykietniarstwo	152
Przemysł poligraficzny	154
Rzemiosło	157
Bankowość	158
Handel	163

Bogumiła Burda

<i>Szkolnictwo zielonogórskie w latach 1806–1914</i>	167
Szkolnictwo elementarne	167
Szkoły średnie i zawodowe	179
Fundacje oświatowe w mieście	186
Znani uczniowie zielonogórskich placówek szkolnych	187
Znani zielonogórcy nauczyciele	188

Leszek Jerzak, Piotr Reda

<i>Ochrona przyrody w Zielonej Górze do 1945 roku</i>	191
Pomniki przyrody	191
Ogród botaniczny	197
Koncepcja zieleni miejskiej	198

Tadeusz Dzwonkowski

<i>Zielona Góra w latach 1914–1945</i>	203
I wojna światowa 1914–1918	203
Polityka i administracja na usługach wojny	203
Zmiany w zielonogórskim przemyśle, rzemiośle i handlu	214
Życie społeczno-religijne	222
Czasy Republiki Weimarskiej 1918–1933	230
Polityka i organizacja władz miejskich w latach 1918–1933	230
Przemysł i handel w latach 1918–1933	264
Warunki materialne życia mieszkańców i rozbudowa miasta	279
Życie religijne, szkolnictwo i działalność kulturalna mieszkańców	295
Zielona Góra w okresie nazizmu 1933–1945	323
Zarządzanie miastem przez nazistów w latach 1933–1939	323
Zmiany w gospodarce w latach 1933–1939	337
Warunki socjalno-bytowe w latach 1933–1939	346
Życie społeczno-religijne w latach 1933–1945	351
Polityka i administracja w okresie wojny w latach 1939–1945	368
Gospodarka wojenna 1939–1945	379

Hieronim Szczegół

<i>Pierwsze lata polskiej Zielonej Góry 1945–1950</i>	387
Zdobycie miasta przez Armię Czerwoną i okres administracji wojskowej (luty–maj 1945)	387
Utworzenie polskiej administracji	393
Problemy osadniczo-demograficzne	397
Życie społeczno-polityczne w mieście w latach 1945–1950	404
Odbudowa życia gospodarczego	416
Tworzenie polskiej infrastruktury kulturowej	425
Utworzenie polskiego szkolnictwa	425
Życie kulturalne w powojennej Zielonej Górze	428
Życie religijne w mieście w latach 1945–1950	437
Życie sportowe	439

Ryszard Zaradny

<i>Życie społeczno-polityczne w Zielonej Górze w latach 1950–1980</i>	441
Tworzenie instytucji wojewódzkich	442
Kształtowanie się władz miejskich	445
Stan bezpieczeństwa w mieście	456
Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym	461
Prokuratura i sądownictwo	463
Adwokatura	467
Konflikty społeczne	468
Bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne	481
Partie polityczne	486
Polska Zjednoczona Partia Robotnicza	486
Stronnictwo Demokratyczne	493
Oświata	497
Kultura	511
Teatr	511
Filharmonia	514
Muzeum Ziemi Lubuskiej	517
Biblioteki	518
Kultura masowa	520
Kultura w zakładach pracy	522
Winobranie	524
Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Lubuskiej	526
Chór „Zielonogórskie Słowiki”	527
Dyskusyjny Klub Filmowy	527
Kultura studencka	528
Środowiska twórcze	532
Artyści plastycy	533
Literaci	537
Zielonogórska droga do uniwersytetu	541
Uczelnie wyższe	541
Organizacje społeczno-polityczne	552

Związki zawodowe	553
Organizacje młodzieżowe	557
ZMP, ZMS i ZSMP	557
Zrzeszenie Studentów Polskich	565
Związek Harcerstwa Polskiego	567
Inne organizacje młodzieżowe	573
Organizacje kobiece	574
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej	576
Towarzystwo (Liga) Przyjaciół Żołnierza	579
Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich	581
Pozostałe organizacje	583
Organizacje i ruchy społeczne	586
Lubuskie Towarzystwo Kultury	586
Lubuskie Towarzystwo Naukowe	587
Lubuskie Towarzystwo Muzyczne	590
Towarzystwo Wiedzy Powszechnej	593
Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne	594
Organizacje społeczno-religijne	596
Klub Inteligencji Katolickiej	596
PAX	598
Chrześcijańskie Stowarzyszenie Społeczne	600
Caritas	601
Organizacje sportowe	602
Życie religijne	607
Media	619
„Gazeta Zielonogórska” („Gazeta Lubuska”)	620
„Nadodrze”	624
Prasa zakładowa	627
Czasopisma studenckie	629
Radio	632

Robert Skobelski

Gospodarcze i demograficzne oblicze Zielonej Góry w latach 1950–1980	637
Plan sześcioletni w Zielonej Górze (1950–1955)	637
Gospodarka i ludność Zielonej Góry w latach 1956–1970	647
Dekada gierkowska (1971–1980)	666

Radosław Domke

Zielona Góra w latach 80. XX wieku	689
Ludność. Infrastruktura miejska	689
Komunikacja miejska i łączność	695
Służba zdrowia	698
Budownictwo mieszkaniowe. Remonty	699
Ogrzewanie mieszkań i zaopatrzenie w wodę	703
Przemysł. Handel i zaopatrzenie miasta	705
Rzemiosło, handel i usługi	712
Życie polityczne i nastroje społeczne. Stan wojenny	719

Nastroje społeczne w drugiej połowie 1980 roku	
i w 1981 roku	719
Stan wojenny	723
Nastroje społeczne w latach 1983–1988	728
Szkolnictwo i opieka nad dziećmi	735
Żłobki i przedszkola	735
Szkoły	736
Szkolnictwo wyższe	740
Organizacje młodzieżowe.	745
Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej.	745
Związek Harcerstwa Polskiego	746
Kultura. Działalność instytucji i stowarzyszeń	747
Radio	752
Filharmonia	753
Kina, domy kultury i kluby	754
Teatr	755
Plastyka	755
Ruch literacki.	756
Towarzystwo Przyjaciół Zielonej Góry	759
Sport	759
Kościół	761
Przemiany 1989 roku.	767
Komitety Obywatelskie „Solidarność”. Wybory czerwcowe w 1989 roku	769
Władze Zielonej Góry w latach 1945–2010	773
Źródła i literatura	775
Indeks osobowy	799
Zusammenfassung	811